

การยอมความ ที่ชอบด้วยกฎหมาย

นำเสนอเมื่อ : 30 พ.ค. 2552

ยกยอกทรัพย์

การกระทำความผิดทางอาญาตามที่คนทั่วไปเข้าใจกัน จะมีอยู่ ๒ ประเภท คือความผิดต่อแผ่นดิน และความผิดต่อส่วนตัว หรือความผิดที่ยอมความกันได้

ความผิดต่อแผ่นดิน มักจะเป็นความผิดที่มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม ทำให้คนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบ เกิดความกลัว ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่นความผิดฐานปล้นทรัพย์ ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ฆ่าผู้อื่น และอื่น ๆ ซึ่งความผิดดังกล่าว รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย และเป็นความผิดที่ไม่สามารถยอมความกันได้

ความผิดต่อส่วนตัวหรือความผิดอันยอมความได้ จะเป็นการผิดที่ผู้เสียหายได้รับความเสียหาย เดือดร้อนโดยตรง ไม่มีผลกระทบต่อบุคคลอื่นและสังคม สังคมไม่ได้รับผลกระทบและได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำความผิดด้วย จึงเป็นความผิดที่ผู้เสียหายสามารถยอมความหรือ ถอนคำร้องทุกข์ได้ จะทำให้ความผิดนั้นระงับลง และคดีดังกล่าวหากผู้เสียหายไม่ไปร้องทุกข์ พนักงานสอบสวนก็ไม่มีอำนาจที่จะทำการสอบสวนได้

การร้องทุกข์ ในความผิดต่อส่วนตัวหรือความผิดอันยอมความได้ หากผู้เสียหายไม่ได้อำนาจฟ้องภายใน ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่รู้เรื่องความผิด และรู้ตัวผู้กระทำความผิด ก็เป็นอันขาดอายุความ(มาตรา ๙๖)

การจะยอมความให้ถูกต้องตามกฎหมายเกี่ยวกับความผิดอันยอมความได้ ลองมาดูคดีนี้เป็นตัวอย่าง คงจะทำให้มีความเข้าใจดียิ่งขึ้น กล่าวคือ

คดีนี้ขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลฎีกาเฉพาะปัญหาข้อกฎหมายว่า... โจทก์กับจำเลยยอมความกันด้วยการทำบันทึกอันเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความเพื่อระงับข้อพิพาท ทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับหรือไม่ ?

ศาลฎีกาเห็นว่า จำเลยทำบันทึกเอกสารมอบไว้ให้แก่โจทก์รวมทั้งสอง มีข้อความว่า จำเลยยอมรับว่าจำเลยเป็นพนักงานขายสินค้าของโจทก์รวมทั้งสอง และมีหน้าที่เก็บเงินค่านินคาจากลูกค้าแต่ละรายมามอบให้โจทก์ เมื่อวันที่ ๑ - ๒๘ กันยายน จำเลยได้เก็บเงินค่านินคาจากลูกค้าหลายราย และเบียดบังเอาเป็นของตนเองโดยทุจริตเป็นเงินจำนวน ๔,๔๘๓,๔๘๒.บาท จำเลยรับว่าจะจะชดใช้เงินดังกล่าวแก่โจทก์รวมทั้งสองภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน

หากผิดนัดยินยอมให้ฟ้องบังคับให้ชำระเงินทั้งหมดได้ทันที แต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิโจทก์รวมทั้งสองจะดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยได้ทุกเวลาเลย แลแล้วจำเลยลงชื่อเป็นผู้บันทึกแต่เพียงฝ่ายเดียว

บันทึกดังกล่าวเป็นหนังสือที่แสดงว่าจำเลยได้ยกยอกเงินจากโจทก์เป็นจำนวนเท่าใด และจำเลยรับจะใช้เงินแกโจทก์ โดยไม่ปรากฏว่าโจทก์ทั้งสองตกลงให้ระงับข้อพิพาทหรือสละสิทธิในการดำเนินคดีอาญาแก่จำเลย ไม่มีลักษณะเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ ซึ่งจำเลยและโจทก์ทั้งสองตกลงระงับข้อพิพาทอันเกิดจากการที่จำเลยยกยอกเงินแต่ประการใด จึงมิใช่การยอมความโดยถูกต้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สัตินำคดีอาญามาฟ้องจึงไม่ระงับ...(คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๖๔๗/๒๕๕๐)

สำหรับสัญญาประนีประนอมนั้น
ได้แก่สัญญาที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายระงับข้อพิพาทอันใดอันหนึ่งซึ่งมีอยู่ หรือจะมีขึ้นนั้นให้เสร็จไปด้วยตวงผอนผันให้แก่กัน แต่ตามคดีดังกล่าวฝ่ายโจทก์ไม่ได้ตกลงด้วยแต่อย่างใด การยอมความดังกล่าวจึงมิชอบด้วยกฎหมาย